

neburnia ei, lansează o chemare disperată în ajutor. Personajul meu este o femeie care tânjește după iubire, nu o primește deloc, dar are atâta iubire de oferit! Așa cum se întâmplă și cu noi uneori pe scenă: chinuim publicul, îl facem să sufere și, în același timp, nu putem să trăim fără el. Când Lambert mi-a propus piesa, ambiguitatea asta mi-a plăcut: atât a teatrului, cât și a personajului. O piesă cu dus-întors între iubire și ură. Când am găsit așa un personaj extraordinar, dublat de limbajul seducător al piesei, mi-am spus că trebuie neapărat să-l joc. Eu am neapărată nevoie să îl joc. Chiar dacă lumea nu îl va iubi”.

După un ceas petrecut în compania oaspeților francezi, în plăcută ambianță colocvială, ne despărțeam de doi oameni pe care îi descopeream pasionați, cuccuritori prin pilduitoare modestie și prin sinceritatea cu care ne împărtășeau mărturisirile. Mai rămânea puțin timp până aveam să-i revedem în dimensiunea lor de artiști, în acea lume despre care, prin cuvintele unui dramaturg care o cunoscuse atât de bine, vorbește spectacolul *Music-hall*. Lumea teatrului.

Adrian MIHALACHE

Vedeta

Am avut prilejul și privilegiul să o văd recent pe Fanny Ardant într-un spectacol cu piesa lui Jean-Luc Lagarce, *Music-hall*, în regia lui Lambert Wilson. O mai văzusem pe marea vedetă a filmului francez jucând teatru doar în înregistrări televizate: lecturi poetice după autori preferați (Marguerite Duras), dar și roluri grele, ca *Domnișoara Julie* de Strindberg. Lambert Wilson s-a străduit să aleagă ceva special pentru ea, crezând că monologul întins ar avantaja-o. S-a oprit asupra unui text cam inconsistent, care se vrea incantatoriu, dar nu reușește decât să plictisească prin repetări și reveniri exasperante. Cred că, multă vreme de acum înainte, nu voi suporta o frază care să înceapă cu cuvântul „parfois”. Piesa, atâta câtă e, aparține unui traseu dramatic bine bătătorit de alții. Ea pune în scenă actorul marginal, care-și câștigă o existență precară, mergând de colo-colo, la cheremul organizatorilor rapaci, încercând să distreze un public insensibil. Ne amintește crepusculul trist al fostei vedete a filmului german, Zarah Leander, piesa lui John Osborne, *Cabotinul*, eroina din *Cabaret*-ul lui Bob Fosse, unele filme ale lui Fellini etc. etc. Noutatea adusă de Lagarce este doar obstinția de a evita, în text, orice detaliu care ar putea stârni interesul spectatorilor. Practic, nu se vorbește decât despre recuzită și despre dificultatea de a o procura...

În aceste condiții, performanța lui Fanny Ardant, secundată de Eric Guerin și Francis Leplay, este cu atât mai remarcabilă. Cei trei joacă aproape tot timpul cu fața la public, vorbind despre ei înșiși la persoana a treia. Vedeta este impecabilă, cu un control absolut asupra celor mai mici detalii. Rochia este perfect gândită și croită, blana artificială sugerează precaritatea și oferă posibilități excelente pentru jocul de scenă. Peruca este voit nepotrivită cu figura actriței, astfel încât, atunci când e scoasă, chipul capătă o cu totul altă expresie. Taburetul, un „personaj principal”,

îlesnește schimbările de postură. Intonația textului este poetică, muzicală, dicția mângâie urechile. Corpul lui Fanny Ardant este atât de bine stilat și strunit, încât fiecare parte a sa „vorbește”. Am remarcat cu admirație limbajul mâinilor, la fel de precis ca în prescripțiile tratatului indian de artă teatrală, orice altă apropiere cu acesta fiind, însă, exclusă. Eric Guerin și Francis Leplay sunt, și ei, excelenți profesioniști, cu bună stăpânire corporală și vocală, mai ales acela dintre ei care se află preponderent la dreapta, din perspectiva publicului.

Regia lui Lambert Wilson este destul de modestă. Momentul în care ea se face mai vizibilă este tocmai cel mai puțin reușit din spectacol. Cei trei au un fel de reverie a succesului, se aprind lumini colorate, se cântă, vedeta e dată în leagăn, adică fleacuri.

Există, în romanul lui Proust, un moment capital în ceea ce privește arta teatrală. Naratorul asistă la recitalul mării actrițe La Berma (prototipul ei este Sarah Bernhardt), având, ca piesă de rezistență, monologul Fedrei. Spre surprinderea lui, nu este mișcat, i se pare că actrița spune textul mecanic, nu-i vede acesteia „arta”. Ceva asemănător se întâmplă și în cazul lui Fanny Ardant. Ea nu „trece rampa” cu impetuozitate, nu-și îngroașă gesturile și intonațiile, nu bagă degetele în ochii publicului, nici gemetele în urechile lui. Ca și La Berma, Fanny Ardant ne oferă o artă mai subtilă, formată dintr-o limpezime aparent fără adâncime, dintr-o lejeritate lipsită de încrâncenare, dintr-o grație fără levitație. Într-un cuvânt, parcă am auzi muzica lui Debussy, nu pe cea a lui Berlioz. Așa cum spune șansoneta cântată cu stil, în timpul spectacolului, vedeta respinge adorația, vrea doar să ne-o reamintim frumos: „*Je ne veux pas que tu m'adores, / Mais pense à moi de temps en temps...*”